

Statslaan til Jordlodder for Landarbejdere, og denne Forandring maa i det væsentlige gaa i den Retning, som her er foreslaaet, dog nemlig, at man i Stedet for at benytte Husmandskreditforeningerne til at tilvejebringe Første-Prioritetslaanene benytter Hypotekbanken. Det, mener jeg, er fuldstændig i sin Orden. Derfor finder jeg heller ikke Anledning til her at drøfte Enkelthederne i Lovforslaget. Det maa henvises til det Udvalg, som behandler Forslaget om Hypotekbanken, og der vil dets Skæbne, som sagt, blive afgjort.

Madsen-Mygdal: Som den foregaaende Taler udtalte sin Tilslutning til det foreliggende Lovforslag, skal jeg ogsaa gøre det paa egne og Meningsfællers Vegne. Dette Forslag forekommer mig saa ligefremt og naturligt som vel muligt, og hvis Forslaget om en Hypotekbank, hvad jeg haaber, bliver vedtaget, er det en Selvfølge, at ogsaa dette Lovforslag maa gennemføres, idet det maa dele Skæbne med det nævnte Forslag. Dermed skal jeg anbefale Forslaget.

Breinholt: Jeg kan ligesom de to ærede foregaaende Talere udtale, at jeg ser med Sympati paa dette Lovforslag, og det er saa meget naturligere, som dets Formaal er at udslette en af de Pletter, der efter min Mening klæbe ved den nuværende Lov om Jordlodder for Landarbejdere, en Plet, som jeg havde Lejlighed til for 2 Aar siden her i Salen bestemt at paavise og højliggen at beklage, ganske vist desværre virkningsløst. Jeg fandt nemlig den Gang, som jeg finder det endnu, at det er en ganske forunderlig Laaneomvej, man er gaaet ved at ville have to Laaneinstitutter for et og samme Laan. Det er en Omvej, der baade er besværende og fordyrende, og det glæder mig derfor, at man nu efter at have prøvet de Ulemper, der knytte sig til at have Kreditforeningerne indblandede i Laanesagerne, foreslaar, at Kreditforeningerne ifølge Lovforslagets § 2 fremtidig udelukkes fra denne Laaneverksamhed. Men min Glæde herover formindskes jo ganske vist ikke saa lidt ved en nøjere Betragtning af Lovforslagets § 1. Efter Bestemmelsen der blive vi ganske vist fri for Kreditforeningerne, men man bibeholder dog det, som for mig er det væsentligste, nemlig to Slags Laan. Det ene Laan gives af Statskassen med $\frac{3}{5}$, det andet af Statslaanefonden med $\frac{2}{5}$. Det er efter mit Skøn ganske ejendommeligt, at man ikke gaar den lige og natur-

lige Vej, nemlig at sige, at Laanene i Statshuse ydes enten alene af Statslaanefonden eller alene af Statskassen. Dette vilde i det hele taget lette hele Administrationen, idet hele den Mellemregning, der nu skal være mellem disse Institutioner, vilde falde bort. Alt det Besvær, der paalægges Laantageren ved at skulle have to Prioritetsobligationer i Stedet for som efter den gamle Lov kun en, kunde alt sammen undgaas, hvis man gik den ligefremme og naturlige Vej, at der kun blev en Laangiver. Det vilde efter min Formening foruden at være den naturlige, ligefremme og simple Vej tillige være den for Statskassen billigste Vej. Man kunde f. Eks. forandre § 1 til at lyde omtrent saaledes: Laanene ydes af Statskassen, der bemyndiges til at afhænde Prioritetsobligationerne enten til Statshypotekbanken eller til de Pengeinstitutter, med hvilke den bliver enig om Prisen. Forskellen mellem en saadan eller en lignende Affattelse og den Affattelse, man vil faa, hvis Lovforslaget vedtages, vil først blive den, at Laanene blive givne af en og samme Institution, hvad der vil være fremmende, hjælpende og godt i mange Retninger. Den anden Forskel vil være den, at Statskassen vil kunne udbyde sine Prioritetsobligationer i Statshuse enten til Hypotekbanken eller til andre Pengeinstitutter, hvem der nu vil give mest for dem. Følgen deraf vil sikkert blive den, at Staten vil faa et forholdsvis ringe Kurstab, hvis den overhovedet vil sælge sine Prioritetsobligationer. Den vil jo nemlig meget godt kunne lade dem ligge. Jeg vilde finde en saadan Ordning heldig, baade for Staten og for Laantagerne, og jeg vil derfor tillade mig at henstille denne Tanke til Overvejelse af den højtærede Finansminister og tillige af det Udvalg, som Lovforslaget efter den første Talers Anvisning rimeligvis vil blive henvist til, nemlig til Udvalget om Statshypotekbanken. Jeg skal i Øjeblikket indskrænke mig til disse faa Bemærkninger og forbeholde mig at høre, hvad den højtærede Minister dertil maatte bemærke, før jeg vil komme dybere ind paa Sagen.

Finansministeren (Vilhelm Lassen): Grunden til den Deling af Laanene, som fandt Sted ved Loven af 22. April 1904, var, at man vilde forhindre en Overbebyrdelse af Laanefonden eller af Statskassen. Hvis man havde lagt det hele Beløb over paa Statslaanefonden, vilde den meget hurtigt være løbet tør, og ved at lade Statskassen ligge med Obligationerne og